LĒMUMI

EIROPAS CENTRĀLĀS BANKAS LĒMUMS (ES) 2020/187

(2020. gada 3. februāris)

par nodrošināto obligāciju iegādes trešās programmas īstenošanu (ECB/2020/8)

(pārstrādāta versija)

EIROPAS CENTRĀLĀS BANKAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 127. panta 2. punkta pirmo ievilkumu,

ņemot vērā Eiropas Centrālo banku sistēmas un Eiropas Centrālās bankas Statūtus un jo īpaši to 12.1. panta otro daļu saistībā ar 3.1. panta pirmo ievilkumu un 18.1. pantu,

tā kā:

(1) Lēmums ECB/2014/40 ([1]) būtiski grozīts vairākas reizes ([2]). Lēmumā jāveic turpmāki grozījumi, un tāpēc tas juridiskās skaidrības nolūkā jāpārstrādā.

(2) Ar Lēmumu ECB/2014/40 tika izveidota nodrošināto obligāciju iegādes trešā programma (NOIP3). Ar aktīviem nodrošinātu vērtspapīru iegādes programma, otrreizējo tirgu valsts sektora aktīvu iegādes programma un uzņēmumu sektora aktīvu iegādes programma kopā ar NOIP3 ir daļa no Eiropas Centrālās bankas (ECB) paplašinātās aktīvu iegādes programmas (AIP). AIP mērķis ir uzlabot monetārās politikas transmisiju, veicināt euro zonas tautsaimniecības kreditēšanu, mīkstināt mājsaimniecību un uzņēmumu aizņēmumu nosacījumus un atbalstīt ilgtspējīgu inflācijas tuvināšanos līmenim, kas vidējā termiņā zemāks par 2 %, bet tuvu tam, atbilstoši ECB galvenajam mērķim, proti, uzturēt cenu stabilitāti.

(3) Ar Eiropas Centrālās bankas Lēmumu (ES) 2017/2199 (ECB/2017/37) ([3]) tika precizēti noteikumi, ko piemēro tādu nodrošināto obligāciju iegāžu atbilstībai saskaņā ar NOIP3, kuras parasti sauc par nodrošinātām obligācijām ar atmaksas nosacījuma pagarinājumu. Ar 2019. gada 1. janvāri nodrošinātās obligācijas ar atmaksas nosacījuma pagarinājumu vairs nebūs atbilstošas iegādēm NOIP3 ietvaros, ņemot vērā to komplicēto struktūru, atbilstoši kurai iepriekš paredzētu notikumu rezultātā tiek pagarināts obligācijas termiņš un mainīta obligācijas maksājumu struktūra.

(4) ECB Padome 2018. gada 13. decembrī nolēma, ka, lai sasniegtu AIP mērķus, daži AIP parametri ar 2019. gada 1. janvāri būtu jākoriģē. Proti, ECB Padome nolēma AIP ietvaros veiktās neto aktīvu iegādes apturēt 2018. gada 31. decembrī. ECB Padome apstiprināja nolūku AIP ietvaros iegādāto vērtspapīru, kuriem pienācis dzēšanas termiņš, pamatsummas maksājumus pilnībā ieguldīt atkārtoti ilgāku laiku pēc tam, kad ECB Padome būs sākusi paaugstināt galvenās ECB procentu likmes, un jebkurā gadījumā tik ilgi, cik tas būs nepieciešams, lai uzturētu labvēlīgus likviditātes apstākļus un būtisku stimulējošās monetārās politikas pasākumu apjomu.

(5) ECB Padome 2019. gada 12. septembrī nolēma ar 2019. gada 1. novembri atsākt neto pirkumus AIP ietvaros, un tā paredz, ka neto pirkumi turpināsies tik ilgi, cik nepieciešams, lai stiprinātu ECB monetārās politikas procentu likmju stimulējošo ietekmi, un beigsies īsi pirms galveno ECB procentu likmju paaugstināšanas, ko veiks ECB Padome. ECB Padome nolēma, ka AIP ietvaros iegādāto vērtspapīru, kuriem pienācis dzēšanas termiņš, pamatsummas

([1]) Lēmums ECB/2014/40 (2014. gada 15. oktobris) par nodrošināto obligāciju iegādes trešās programmas īstenošanu (OV L 335, 22.11.2014., 22. lpp.).

([2]) Sk. I pielikumu.

([3]) Eiropas Centrālās bankas Lēmums (ES) 2017/2199 (2017. gada 20. novembris), ar ko groza Lēmumu ECB/2014/40 par nodrošināto obligāciju iegādes trešās programmas īstenošanu (ECB/2017/37) (OV L 312, 28.11.2017., 92. lpp.).

maksājumus arī turpmāk pilnībā ieguldīs atkārtoti ilgāku laiku pēc tam, kad ECB Padome būs sākusi paaugstināt galvenās ECB procentu likmes, un jebkurā gadījumā tik ilgi, cik tas būs nepieciešams, lai uzturētu labvēlīgus likviditātes apstākļus un būtisku stimulējošās monetārās politikas pasākumu apjomu. Ņemot vērā ieilgušo aktivitātes mazināšanos euro zonas tautsaimniecībā, ilgstošos lejupvērstos riskus izaugsmes perspektīvai un to, ka inflācijas perspektīva joprojām nav sasniegusi tās vidējā termiņa inflācijas mērķi, ECB Padome secināja, ka nepieciešami visaptveroši politikas atbildes pasākumi, lai atbalstītu inflācijas atgriešanos līmenī, kas nodrošina noturīgu konverģenci virzībā uz ECB Padomes vidēja termiņa inflācijas mērķi. Neto aktīvu iegādes atsākšana ir proporcionāls pasākums, jo tai ir lielāka ietekme uz ilgāka termiņa procentu likmēm nekā procentu likmju politikai un tā atvieglo uzņēmumu un mājsaimniecību finansēšanas attiecīgās izmaksas.

(6) NOIP3, kas ir daļa no AIP ietvaros īstenotās aktīvu iegādes programmas, ir samērīgs pasākums, lai mazinātu riskus attiecībā uz cenu attīstību, jo šīs programmas vēl vairāk mīkstinās monetāros un finanšu nosacījumus, tostarp ar euro zonas nefinanšu sabiedrību un mājsaimniecību aizņēmumu nosacījumiem saistītos nosacījumus, tādējādi palielinot euro zonas kopējos izdevumus patēriņam un ieguldījumiem un veicinot inflācijas atgriešanos līmenī, kas vidējā termiņā ir zemāks par 2 %, bet tuvu tam. Apstākļos, kuros galvenās ECB procentu likmes ir tuvu to zemākajai robežai, aktīvu iegādes programmas jāiekļauj Eurosistēmas monetārās politikas pasākumos kā instrumenti ar augstu transmisijas potenciālu attiecībā uz reālo tautsaimniecību.

(7) NOIP3 ietverti vairāki aizsargmehānismi, lai nodrošinātu, ka paredzētās iegādes ir samērīgas ar programmas mērķiem un ka programmas izstrādē ir pienācīgi ņemti vērā saistītie finanšu riski, ierobežojot tos ar riska pārvaldības palīdzību.

(8) NOIP3 pilnībā atbilst Līgumos noteiktajiem Eurosistēmas centrālo banku pienākumiem, un tā netraucē Eurosistēmai darboties saskaņā ar principu, kas paredz atvērta tirgus ekonomiku, kurā valda brīva konkurence.

(9) Eurosistēmas centrālo banku saskaņā ar programmu veiktā atbilstošu nodrošināto obligāciju tiešā iegāde NOIP3 ietvaros, kas ir daļa no vienotās monetārās politikas, tiek īstenota vienoti un decentralizēti saskaņā ar šo lēmumu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Nodrošināto obligāciju tiešas iegādes programmas izveide un darbības joma

Eurosistēma ar šo izveido nodrošināto obligāciju iegādes trešo programmu (NOIP3), kuras ietvaros Eurosistēmas centrālās bankas iegādājas atbilstošas nodrošinātās obligācijas 3. panta izpratnē. Saskaņā ar NOIP3 Eurosistēmas centrālās bankas var iegādāties atbilstošas nodrošinātās obligācijas no atbilstošiem darījuma partneriem sākotnējos vai otrreizējos tirgos, ievērojot 4. pantā darījuma partneriem noteiktos atbilstības kritērijus.

2. pants

Definīcijas

Šajā lēmumā piemēro šādas definīcijas:

1) "kredītiestāde" ir kredītiestāde, kas definēta Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 575/2013 ([4]) 4. panta 1. punkta 1) apakšpunktā; un

2) "*multi cédulas*" ir "*multi cédulas*", kas definēti Eiropas Centrālās bankas Pamatnostādnes (ES) 2015/510 (ECB/2014/60) ([5]) 2. panta 62. punktā.

([4]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 575/2013 (2013. gada 26. jūnijs) par prudenciālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm un ieguldījumu brokeru sabiedrībām, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 (OV L 176, 27.6.2013., 1. lpp.).

([5]) Eiropas Centrālās bankas Pamatnostādne (ES) 2015/510 (2014. gada 19. decembris) par Eurosistēmas monetārās politikas regulējuma īstenošanu (ECB/2014/60) (OV L 91, 2.4.2015., 3. lpp.).

3. pants

Nodrošināto obligāciju atbilstības kritēriji

1. Nodrošinātās obligācijas ir atbilstošas tiešai iegādei NOIP3 ietvaros, ja tās atbilst Eurosistēmas kredītoperācijām noteiktajiem tirgojamo aktīvu atbilstības kritērijiem saskaņā ar Pamatnostādnes (ES) 2015/510 (ECB/2014/60) 4. daļu, atbilst nosacījumiem to pieņemšanai kā pašu izmantotam nodrošinājumam, kā noteikts Pamatnostādnes (ES) 2015/510 (ECB/2014/60) 138. panta 3. punkta b) apakšpunktā, tās emitējušas euro zonā reģistrētas kredītiestādes, un tās atbilst 3. punktā noteiktajām prasībām.

2. *Multi cédulas* ir atbilstošas tiešai iegādei NOIP3 ietvaros ar nosacījumu, ka tās ir atbilstošas monetārās politikas operācijām saskaņā ar Pamatnostādnes (ES) 2015/510 (ECB/2014/60) 4. daļu, tās emitējuši euro zonā reģistrēti īpaša mērķa uzņēmumi un tās atbilst 3. punktā noteiktajām prasībām.

3. Nodrošinātās obligācijas un *multi cédulas*, kas minētas 1. un 2. punktā, ir atbilstošas tiešai iegādei NOIP3 ietvaros, ja tās atbilst šādām prasībām.

a) To "pirmais labākais" kredītnovērtējums, ko vismaz viena publiska kredītreitinga veidā piešķīrusi Eurosistēmas kredītnovērtējuma sistēmā atzīta ārējā kredītnovērtējuma iestāde (*external credit assessment institution*; *ECAI*), atbilst vismaz Eurosistēmas saskaņotās reitingu skalas kredītkvalitātes 3. līmenim.

b) Pirmās ([6]) (NOIP1), otrās ([7]) (NOIP2) un trešās (NOIP3) nodrošināto obligāciju iegādes programmas kopējiem turējumiem, kā arī citiem Eurosistēmas centrālo banku turējumiem piemēro 70 % emisijas ierobežojumu katram starptautiskajam vērtspapīru identifikācijas numuram.

c) Tās jāizsaka euro, tās jātur, kā arī norēķini par tām jāveic euro zonā.

d) Obligācijas, kuras emitējuši uzņēmumi, kuru darbība Eurosistēmas kredītoperācijās apturēta, nepiedalās NOIP3 iegādes programmā uz šādu uzņēmumu darbības kredītoperācijās apturēšanas laiku.

e) Nodrošinātām obligācijām, kurām šobrīd nav kredītkvalitātes 3. līmeņa reitinga Kiprā un Grieķijā, jāsasniedz minimālais aktīvu kredītreitings, kas atbilst maksimāli sasniedzamajam nodrošināto obligāciju kredītreitingam, ko attiecīgā *ECAI* nosaka tās jurisdikcijas ietvaros. Tas nepieciešams tiktāl, ciktāl nodrošinājuma atbilstības prasības tirgojamiem parāda instrumentiem, kurus emitē vai garantē Grieķijas vai Kipras valdība saskaņā ar Pamatnostādnes ECB/2014/31 ([8]) 8. panta 2. punktu, nepiemēro Eurosistēmas obligāto kredītspējas līmeni, un ciktāl NOIP1, NOIP2 un NOIP3 kopējiem turējumiem un citiem Eurosistēmas centrālo banku turējumiem ir piemērojams 30 % emisijas ierobežojums katram starptautiskajam vērtspapīru identifikācijas numuram, kā arī ar nosacījumu, ka nodrošinātās obligācijas ietver visus tālāk minētos elementus, lai nodrošinātu riska līdzvērtīgumu:

   i) reizi mēnesī tās dalībvalsts nacionālajai centrālajai bankai (NCB), kurā emitents veic uzņēmējdarbību, tiek sniegts pārskats par nodrošinājuma portfeļa raksturlielumiem, t. sk. kredītu līmeņa datiem, kā arī par nodrošināto obligāciju programmas strukturālajām iezīmēm un emitenta informāciju; pārskatu sniegšanas veidni darījuma partneriem dara pieejamu attiecīgā NCB;

   ii) nodrošinājumam obligāti jābūt vismaz 25 % lielākam par obligāciju nominālvērtību; noteikumus nodrošinājuma lieluma aprēķināšanai darījuma partneriem dara pieejamus attiecīgā NCB;

   iii) valūtas riska ierobežojumus darījumos ar darījuma partneriem, kuru reitings ir "BBB-" vai augstāks, attiecībā uz prasībām, kuras denominētas valūtās, kas nav euro, iekļauj programmas nodrošinājuma pūlā, vai arī vismaz 95 % aktīvu jābūt denominētiem euro;

   iv) nodrošinājuma pūla kredītprasības ir pret euro zonā esošiem debitoriem.

f) Emitenta paturētas nodrošinātās obligācijas ir atbilstošas iegādei saskaņā ar NOIP3, ja tās atbilst iepriekš tekstā norādītājiem atbilstības kritērijiem.

g) Ir atļauta nodrošināto obligāciju iegāde par nominālvērtību ar negatīvu ienesīgumu (vai zemāko iespējamo ienesīgumu), kas ir vienāds vai augstāks par noguldījumu iespējas procentu likmi. Nodrošināto obligāciju iegāde par nominālvērtību ar negatīvu ienesīgumu (vai zemāko iespējamo ienesīgumu), kas ir zemāks par noguldījumu iespējas procentu likmi, ir atļauta, ciktāl nepieciešams.

([6]) Lēmums ECB/2009/16 (2009. gada 2. jūlijs) par nodrošināto obligāciju pirkšanas programmas īstenošanu (OV L 175, 4.7.2009., 18. lpp.).

([7]) Lēmums ECB/2011/17 (2011. gada 3. novembris) par nodrošināto obligāciju pirkšanas otrās programmas īstenošanu (OV L 297, 16.11.2011., 70. lpp.).

([8]) Pamatnostādne ECB/2014/31 (2014. gada 9. jūlijs) par papildu pagaidu pasākumiem attiecībā uz Eurosistēmas refinansēšanas operācijām un nodrošinājuma atbilstību, kā arī grozījumiem Pamatnostādnē ECB/2007/9 (OV L 240, 13.8.2014., 28. lpp.).

h) Nodrošināto obligāciju emitents nav tāda publiskā vai privātā sektora īpašumā esoša iestāde:

   i) kuras galvenais mērķis ir pakāpeniski atsavināt savus aktīvus un izbeigt savu darbību; vai

   ii) kura ir finanšu sektora restrukturizācijas un/vai noregulējuma atbalstam izveidota aktīvu pārvaldības un atsavināšanas iestāde, tostarp aktīvu pārvaldības struktūra, kas radusies, noregulējuma darbības ietvaros piemērojot aktīvu nodalīšanas instrumentu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 806/2014 ([9]) 26. pantu vai nacionālajiem tiesību aktiem, ar kuriem īsteno Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/59/ES ([10]) 42. pantu.

i) Nodrošinātās obligācijas neiekļauj iegādēs saskaņā ar NOIP3, ja tām ir atmaksas nosacījuma pagarinājuma struktūra, atbilstoši kurai iepriekš noteikti notikumi rosina obligācijas termiņa pagarināšanu un maksājuma struktūras maiņu uz tādu, kas galvenokārt atkarīga no skaidrās naudas plūsmām, kuras rada pamatā esošā nodrošinājuma pūla aktīvi.

4. pants

Atbilstošie darījuma partneri

Šādi darījuma partneri ir atbilstoši darījuma partneri tiešajiem darījumiem NOIP3 ietvaros un vērtspapīru aizdošanas darījumiem, kuros iesaistītas NOIP3 Eurosistēmas portfeļos turētas nodrošinātās obligācijas:

a) iestādes, kas atbilst dalībai Eurosistēmas monetārās politikas operācijās noteiktajiem atbilstības kritērijiem saskaņā ar Pamatnostādnes (ES) 2015/510 (ECB/2014/60) 55. pantu;

b) citi darījuma partneri, ko Eurosistēmas centrālās bankas izmanto euro denominēto vērtspapīru portfeļu ieguldīšanai, t. sk. ārpus euro zonas esošie darījuma partneri, kas iesaistīti nodrošināto obligāciju tirgos.

5. pants

Atcelšana

1. Ar šo tiek atcelts Lēmums ECB/2014/40.

2. Atsauces uz atcelto lēmumu uzskata par atsaucēm uz šo lēmumu, un tās lasa saskaņā ar atbilstību tabulu II pielikumā.

6. pants

Nobeiguma noteikums

Šis lēmums stājas spēkā ceturtajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Frankfurtē pie Mainas, 2020. gada 3. februārī

ECB prezidente
Christine LAGARDE

([9]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 806/2014 (2014. gada 15. jūlijs), ar ko izveido vienādus noteikumus un vienotu procedūru kredītiestāžu un noteiktu ieguldījumu brokeru sabiedrību noregulējumam, izmantojot vienotu noregulējuma mehānismu un vienotu noregulējuma fondu, un groza Regulu (ES) Nr. 1093/2010 (OV L 225, 30.7.2014., 1. lpp.).

([10]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/59/ES (2014. gada 15. maijs), ar ko izveido kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību atveseļošanas un noregulējuma režīmu un groza Padomes Direktīvu 82/891/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2001/24/EK, 2002/47/EK, 2004/25/EK, 2005/56/EK, 2007/36/EK, 2011/35/ES, 2012/30/ES un 2013/36/ES, un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1093/2010 un (ES) Nr. 648/2012 (OV L 173, 12.6.2014., 190. lpp.).

I PIELIKUMS

Atceltais lēmums un tā grozījumi

Lēmums ECB/2014/40 (2014. gada 15. oktobris) par nodrošināto obligāciju iegādes trešās programmas īstenošanu (OV L 335, 22.11.2014., 22. lpp.).

Eiropas Centrālās bankas Lēmums (ES) 2017/101 (2017. gada 11. janvāris), ar ko groza Lēmumu ECB/2014/40 par nodrošināto obligāciju iegādes trešās programmas īstenošanu (ECB/2017/2) (OV L 16, 20.1.2017., 53. lpp.).

Eiropas Centrālās bankas Lēmums (ES) 2017/1360 (2017. gada 18. maijs), ar ko groza Lēmumu ECB/2014/40 par nodrošināto obligāciju iegādes trešās programmas īstenošanu (ECB/2017/14) (OV L 190, 21.7.2017., 22. lpp.).

Eiropas Centrālās bankas Lēmums (ES) 2017/2199 (2017. gada 20. novembris), ar ko groza Lēmumu ECB/2014/40 par nodrošināto obligāciju iegādes trešās programmas īstenošanu (ECB/2017/37) (OV L 312, 28.11.2017., 92. lpp.).

II PIELIKUMS

ATBILSTĪBU TABULA

Lēmums ECB/2014/40	Šis lēmums
1. pants	1. pants
—	2. pants
2. pants	3. pants
3. pants	4. pants
—	5. pants
4. pants	6. pants